

ISSN 1859 - 0152

TẠP CHÍ
**NGHIÊN CỨU
VÀ
PHÁT TRIỂN**

Số 3 (191) . 2024

VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN TỈNH THỪA THIÊN HUẾ

Trong số này:

- Về tấm bia mộ tổ họ Lê ở làng Nguyệt Biều
- Địa danh Thủ Dầu Một qua thư tịch: Mấy nghi vấn và đề xuất
- Phật giáo Việt Nam đồng hành cùng đất nước trong sự nghiệp đổi mới: Góc nhìn từ hoạt động ngoại giao nhân dân
- Luật Di sản văn hóa và một số nội dung cần sửa đổi, bổ sung
- Tái cấu trúc cộng đồng: Nhìn từ chương trình di sản lễ hội truyền thống ở đô thị Nam bộ hiện nay (trường hợp Thành phố Hồ Chí Minh, Long An)
- Giao lưu trao đổi hàng hóa giữa người Tà Ôi và người Việt xưa
- Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận diêm đèn du lịch Chợ quê cầu ngói Thanh Toàn xã Thùy Thanh, thị xã Hương Thủy, tỉnh Thừa Thiên Huế
- Hiện trạng sản xuất và tiêu thụ dâu tiên (*Baccaurea silvestris Lour.*) tại huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên Huế
- Xây dựng mô hình sản xuất cam Nam ĐÔNG đạt tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Nam Đông, tỉnh Thừa Thiên Huế

THÁNG 6/2024

MỤC LỤC

<p>Tổng biên tập: TS. Đặng Minh Nam</p> <p>Hội đồng biên tập: Chủ tịch: GS.TS. Nguyễn Văn Kim Phó Chủ tịch: PGS.TS. Hoàng Văn Hiển Ủy viên: TS. Cung Trọng Cường GS.TS. Trần Hữu Dàng TS. Phan Thanh Hải TS. Trần Đinh Hằng PGS.TS. Nguyễn Văn Hợp PGS.TS.KTS. Nguyễn Thị Hạnh Nguyên PGS.TS. Lê Văn Thắng TS. Hồ Thắng ThS. Nguyễn Hữu Thông CN. Trần Đại Vinh</p> <p>Đội ngũ biên tập: Lê Nguyên Phú Hà Thị Phước Hoàng Thanh Sơn Đỗ Minh Điền</p> <p>Trình bày: Lê Nguyên Phú Hoàng Thanh Sơn</p> <p>Trụ sở: Số 53 Nguyễn Huệ, P. Vĩnh Ninh, Tp. Huế ĐT: 0234 3837900, 3835008 Email: tc.nghiencuuuphattrien@gmail.com, info@jrd.hueids.vn Website: http://jrd.vn/</p> <p>Giấy phép hoạt động báo chí in: Số 550/GP-BTTTT, ngày 13/12/2019 do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp.</p> <p>Phát hành:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tòa soạn: Tạp chí NC&PT, số 53 Nguyễn Huệ, Tp. Huế, TTH. - In 300 bản, tại Công ty TNHH In Huế, tháng 6/2024. <p>Tài khoản số: 0161.0017.68808 Tại Ngân hàng Vietcombank chi nhánh Huế</p>	<p>* Lê Minh Khiêm. Về tấm bia mộ tổ họ Lê ở làng Nguyệt Biều 3</p> <p>* Lê Công Lý. Địa danh Thủ Đầu Một qua thư tịch: Mấy nghi vấn và đề xuất 11</p> <p>* Trần Thị Tâm. Phật giáo Việt Nam đồng hành cùng đất nước trong sự nghiệp đổi mới: Góc nhìn từ hoạt động ngoại giao nhân dân 22</p> <p>* Phan Thanh Hải, Nguyễn Vũ Minh Tú. Luật Di sản văn hóa và một số nội dung cần sửa đổi, bổ sung 37</p> <p>* Đoàn Thị Cảnh. Tái cấu trúc cộng đồng: Nhìn từ chương trình di sản lễ hội truyền thống ở đô thị Nam bộ hiện nay (trường hợp Thành phố Hồ Chí Minh, Long An) 46</p> <p>* Trần Nguyễn Khánh Phong. Giao lưu trao đổi hàng hóa giữa người Tà Ôi và người Việt xưa 58</p> <p>* Cái Thị Duyên. Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận điểm đến du lịch <i>Chợ quê cầu ngói Thanh Toàn</i> xã Thủy Thanh, thị xã Hương Thủy, tỉnh Thừa Thiên Huế 67</p> <p>* Lê Khắc Phúc, Trần Thị Hiền, Đinh Hồ Anh, Trần Thế Dân. Hiện trạng sản xuất và tiêu thụ dâu tiên (<i>Baccaurea silvestris</i> Lour) tại huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên Huế 82</p> <p>* Trịnh Đức Toàn, Đặng Văn Cung và cs. Xây dựng mô hình sản xuất cam Nam Đông đạt tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Nam Đông, tỉnh Thừa Thiên Huế 91</p>
--	---

PHẬT GIÁO VIỆT NAM ĐỒNG HÀNH CÙNG ĐẤT NƯỚC TRONG SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI: GÓC NHÌN TỪ HOẠT ĐỘNG NGOẠI GIAO NHÂN DÂN

Trần Thị Tâm*

Trong thời kỳ hội nhập, sức mạnh của các quốc gia chịu sự chi phối rất lớn từ hoạt động ngoại giao nói chung và ngoại giao nhân dân nói riêng. Bản thân Phật giáo với tư cách là một tôn giáo lớn của thế giới và là tôn giáo có ảnh hưởng sâu sắc trong đời sống của dân tộc Việt Nam nên công tác này có vai trò đặc biệt quan trọng. Với sự kiện tan rã của Liên Xô, từ tháng 6/1991, Việt Nam nhấn mạnh đến tính chất mở rộng của chính sách đối ngoại trên tinh thần “Việt Nam muốn là bạn của tất cả các nước trong cộng đồng thế giới, phấn đấu vì hòa bình, độc lập và phát triển” với chính sách mở rộng, đa phương hóa, đa dạng hóa các mối quan hệ quốc tế. Năm bắt xu thế này, sau 11 năm ra đời Giáo hội Phật giáo Việt Nam thống nhất (1981), đến năm 1992, Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương chính thức được thành lập. Từ đây, thông qua các hoạt động ngoại giao nhân dân, Giáo hội Phật giáo Việt Nam (gọi tắt là Giáo hội) đã đạt được nhiều thành tựu, đóng góp vai trò to lớn vào sự nghiệp hội nhập quốc tế của dân tộc.

1. Khái niệm và vai trò của ngoại giao nhân dân

Ngoại giao nhân dân (ngoại giao công chúng) là một trong 3 bộ phận cấu thành ngoại giao nói chung, bên cạnh ngoại giao của nhà nước và ngoại giao của các đảng phái. Ngoại giao nhân dân có sự góp mặt của nhiều thành phần như “các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp; các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị ở các cấp không nhân danh Đảng, Nhà nước và Chính phủ; của các nhân sĩ, trí thức, các nhà khoa học, các văn nghệ sĩ, nhà báo, đồng bào các tôn giáo, các dân tộc, các doanh nhân thuộc các thành phần kinh tế; của các tổ chức từ thiện, nhân đạo, bảo vệ môi trường; của nhân dân trong nước và người Việt Nam định cư ở nước ngoài”¹.

Ngoại giao nhân dân có vai trò quan trọng đối với thắng lợi của nền ngoại giao nói chung trong mỗi thời kỳ. Đầu tiên, ngoại giao nhân dân góp phần bồi trợ sức mạnh cho ngoại giao nhà nước và ngoại giao đảng phái để đạt được các mục

¹ Khoa Lịch sử, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.
Thích Thiện Tâm (2022). “Phát huy vai trò của chức sắc Phật giáo trong công tác đối ngoại nhân dân”, link: <https://tapchivanhoaphatgiao.com/luu-tru/17628>, truy cập ngày 28/3/2023.

động ngoại giao của Giáo hội để bạn bè và kiều bào Việt Nam tiếp tục hiểu và đồng hành cùng vận hội phát triển mới của đất nước³⁰. Giáo hội cũng cần quan tâm đặc biệt với nhiều hình thức phong phú, đa dạng hơn tới đời sống văn hóa tâm linh của kiều bào Việt Nam ở nước ngoài. Những thế hệ lớn tuổi có ràng buộc và gắn kết sâu sắc với nguồn cội quê nhà nhưng thế hệ thanh thiếu niên Việt Nam ở nước ngoài có thể sẽ có sự đứt gãy kết nối trong tương lai. Chính vì vậy, thông qua các Hội Phật tử, Giáo hội tổ chức khóa tu, hoạt động giao lưu cho con em Phật tử hiểu hơn về văn hóa, con người, đất nước, tổ tiên của mình³¹. Ngoài ra, cần tiếp tục duy trì và phát huy hơn nữa các thành tựu ngoại giao nhân dân đã đạt được trong thời gian qua để làm sâu sắc hơn vai trò của Giáo hội với tư cách là một chủ thể đồng hành, đại diện cho hình ảnh của đất nước Việt Nam trong bang giao quốc tế.

Qua những thành tựu và vai trò trên đây, có thể thấy, Phật giáo Việt Nam đã thực sự đồng hành cùng đất nước trong công cuộc đổi mới với những đóng góp lớn lao trong ngoại giao nhân dân. Điều này đã góp phần vào thắng lợi chung trên mặt trận ngoại giao của Việt Nam trong thời kỳ hội nhập. Các cơ quan, tổ chức như Bộ Ngoại giao, Đại sứ quán Việt Nam tại các quốc gia trên thế giới hay Liên hiệp các tổ chức hữu nghị Việt Nam đã nhìn nhận và biểu dương những đóng góp của Giáo hội. Có được mối quan hệ ngày càng trở nên tốt đẹp với các quốc gia không chung ý thức hệ hay phát triển quan hệ hữu nghị đặc biệt như với Lào, Campuchia luôn có đóng góp không nhỏ của Giáo hội. Với các mục tiêu đã được chỉ ra trong Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ IX ngày 23/11/2022, cụ thể như tăng cường hoạt động đối ngoại thông qua các hoạt động Phật giáo quốc tế bằng hình thức ngoại giao nhân dân; chủ động hơn nữa trong quan hệ với các tổ chức Phật giáo thế giới; gắn bó mật thiết hơn với các Hội Phật tử của kiều bào Việt Nam tại nước ngoài... chắc chắn trong thời gian tới Giáo hội sẽ tiếp tục có thêm nhiều đóng góp vào thắng lợi chung của nền ngoại giao Việt Nam vì sự nghiệp phát triển và hội nhập.

T T T.

³⁰ Quang Châu (2021). Tbd.

³¹ Lưu Đình Long (2016). "Giáo hội Phật giáo Việt Nam hội nhập quốc tế". Link: <https://archive.ph/DqOBg#selection-1065.0-1133.13>, truy cập ngày 1/4/2023.

